

Vannområde Randsfjorden

- styringsgruppemøte 8.5.2025

Saksliste

- Orienteringssaker
 - Status økonomi
 - Status restaureringsprosjekter i vassdrag
 - Vangselva
 - Landåselva
 - Etna
 - Status vannovervåking
 - Resultatrapportering 2024
 - Overvåkingsprogram 2025
 - Status skoleopplegg 2025
 - Utarbeiding av læringsmateriale
 - Plan for året
 - Nasjonale forventninger til arbeidet med regional vannforvaltningsplan
 - *Orientering om Oslofjordplanen fra SF Innlandet*
- Vedtakssaker
 1. Årsmelding 2024
 2. Høring av planprogram for regional vannforvaltningsplan og hovedutfordringsdokument
 3. Eventuelt
 - *Forslag til fordelingsnøkkel for tildeling av statlige vannområdemidler via vannregionmyndigheten*

Økonomi

- Tildeling fra Sparebankstiftelsen DNB
 - Kr 120 000,- i støtte til skoleprosjektet (utstyr, læringsmateriell, feltundersøkelser)
 - Støtten gjelder aktivitet i kommende treårsperiode
- Plan- og prosessmidler fra vannregionen
 - Kr 65 000,- til læringsmateriell og gjennomføring av skoleprosjekt
 - Kr 50 000,- til Grønt kurs
- Miljødirektoratets/NVEs tilskuddsordninger
 - Avslag på søknad om kartlegging av edelkreps
 - Etnedal kommune har fått tilskudd til kartlegging av miljøtiltak i Etna
 - Nordre Land kommune har fått tilskudd til kartlegging av miljøtiltak og effekt av disse på flom i Etna
- Innkjøp av tjenestebil
 - Varebil (elektrisk Proace City) leveres medio mai
 - Kostnad på kr 346 000,- eks mva
 - 46 000,- over budsjettet, men tilskudd nevnt ovenfor gjør at midler fra andre poster frigjøres

Tiltaksarbeid

Restaureringsprosjekter

- Vangselva
 - Vandringshinder fjernet
 - Markering med ordfører og lokalavisa 21. mai
 - Første prosjekt i Norge som er gjennomført med støtte fra EUs Open Rivers Program
 - Gjennomført i samarbeid med Dokkadeltaet våtmarkssenter (DNV)
- Landåselva
 - Utredning av mulighet for å flytte flomvoll
 - Komplisert pga grunnvannsinntak
 - Samarbeid med DNV
- Etna
 - Utrede om restaureringstiltak kan gi redusert flomproblematikk
 - Prosjektgruppe er under etablering
 - Vannområdet er bedt om å være prosjektkoordinator
 - Arbeider med konkurransegrunnlag nå

Vannovervåking

- Resultater 2024
 - Foreløpige resultater fra elver er klare
 - Stasjoner i Etnedal, Nordre Land og Søndre Land
 - Ser jevnt over veldig bra ut
 - Innsjøresultater er straks klare
 - Synnfjorden (Nordre Land), Trevatna, Landåsvatnet, Kaldingen (Søndre Land), Falangstjerna, Askjumbtjern, Grunningen, Elgtjern, Langtjern, Breitjern, Okstjern (Gran), Holteputten, Hallumbtjern (Lunner/Jevnaker)
 - Rapport kommer forhåpentligvis i løpet av mai

- Overvåkingsprogram 2025

Dato	Stasjon	Lokalitet	VM ID	nEQR, PIT
	st.106	Etna	012-53798	1,48
	st.107	Dokka	012-42291	0,74
	st.108	Dokka-Etna	012-53652	0,96
	st.109	Landåselva	012-53667	0,79
	st.110	Fallselva	012-53682	0,79
	st.111	Steinsetfjorden bekkefelt	012-63918	0,78
	st.112	Dalselvi	012-63648	0,78
	st.113	Hovsjøen nedbørsfelt	012-63917	0,78
	st.114	Leppa	012-89572	1,08

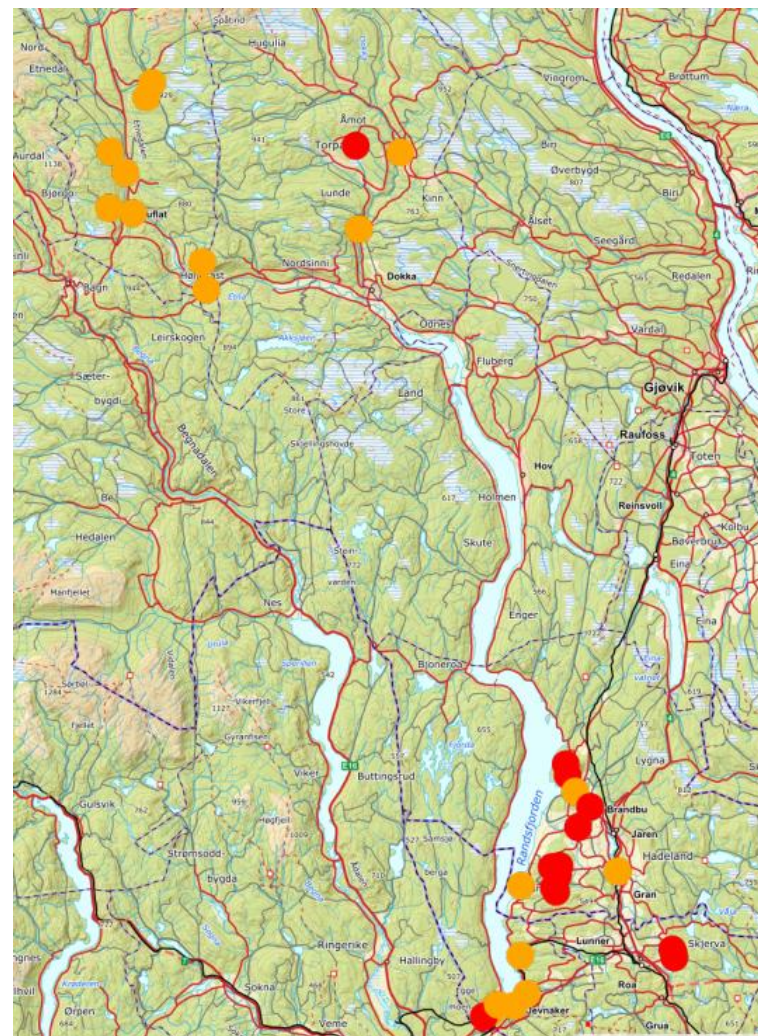
		Samlet ASPT	EQR	nEQR
st.14	Leppa	6,33	0,92	0,68
st.15	Dalselvi	6,19	0,90	0,65
st.16	Hovsjøen bekkefelt	6,82	0,99	0,84
st.17	Stensetfjorden bekkefelt	7,10	1,03	1,40
st.18	Landåselva	6,84	0,99	0,88
st.19	Dokka-Etna	7,08	1,03	1,37
st.20	Dokka	6,65	0,96	0,76
st.21	Fallselva	6,58	0,95	0,75

Vannovervåking

- Resultater 2024
 - Foreløpige resultater fra elver er klare
 - Stasjoner i Etnedal, Nordre Land og Søndre Land
 - Ser jevnt over veldig bra ut
 - Innsjøresultater er straks klare
 - Synnfjorden (Nordre Land), Trevatna, Landåsvatnet, Kaldingen (Søndre Land), Falangstjerna, Askjumbtjern, Grunningen, Elgtjern, Langtjern, Breitjern, Okstjern (Gran), Holteputten, Hallumbtjern (Lunner/Jevnaker)
 - Rapport kommer forhåpentligvis i løpet av mai
- Overvåkingsprogram 2025

Status skoleopplegg 2025

- Arbeider med nytt læringsmateriell
 - Elevhefte og lærerhefte
 - Mål om å ta i bruk dette fra og med høsten
- Én ny skole (Jevnaker ungdomsskole) er med i år, ellers ser det ut til at de som har vært med tidligere (Brandbu, Gran, Lunner, Harestua) også vil være med i år
- Ny invitasjonsrunde til resterende skoler så snart nytt læringsmateriell er ferdig

Nasjonale føringer til arbeidet med regional vannforvaltningsplan

[Nasjonale føringer for arbeidet med å oppdatere de regionale vannforvaltningsplanene - regjeringen.no](http://regjeringen.no)

Mye med direkte relevans for kommunene:

- «Regional vannforvaltningsplan skal være alle statlige forvaltningsorganers og kommuners omforente dokument med miljømål og forslag til tiltak for å nå miljømålene»
 - «Kommunene bør være sterkt involvert både i arbeid med revisjon av plan og i arbeidet med gjennomføring av plan»
- Vannkraft
 - «NVE skal gjøre en særlig gjennomgang av eldre konsesjonsløse vannkraftanlegg med vesentlige miljøvirkninger»
- Avløp
 - «Alle avløpsanlegg i den enkelte kommune skal oppfylle forurensningsregelverkets rensekrav for å nå miljømålene innen 2033»
 - «Det krever en betydelig styrket innsats i mange kommuner»
 - «KLD forventer at kommunene setter av betydelige ressurser for å raskere gjennomføre nødvendige tiltak på avløpsområdet»
- Jordbruk
 - Få erfaring med de nye fastsatte miljøkravene. Fortsette arbeidet med å øke oppslutning om frivillige tiltak.
- Kant-/vegetasjonssoner mot vann
 - «Plan- og bygningsloven, og regelverk innen jordbruket og skogbruket, inneholder også krav til kantvegetasjon. Her er kommunen i stor grad ansvarlig myndighet»

Nasjonale føringer for arbeidet med å oppdatere de regionale vannforvaltningsplanene - regjeringen.no

- Arealplanlegging
 - «Regjeringen forventer at kommunene bidrar til gode miljøforhold i og langs vassdragene og kystområdene gjennom deltakelse i arbeidet med vannområdene, gjennomføring av miljøtiltak og god arealforvaltning»
 - «Det er viktig at disse virkemidlene (muligheten for å sette restriksjoner gjennom arealplaner) tas aktivt i bruk i kommunenes arealplanlegging for å nå målet om god tilstand i norske vannforekomster»
 - «Vannområdekoordinatorene bør bistå kommunene med kunnskap og innspill i planprosessene»
- Vassdragsrestaurering
 - «Samferdselsmyndighetene (statlig, fylkeskommunalt og kommunalt) skal i større grad kartlegge bekke- og elvekryssinger (kulverter) som medfører brudd i blågrønn struktur og påvirker vandringsforholdene, og reetablere fiskevandring der nytten er størst»
- Overvann
 - «Kommunens viktigste virkemiddel for å hindre forurensning fra overvann er å sette konkrete krav i arealplan for å hindre at overvann blir forurenset, og for å hindre at forurenset overvann slippes direkte ut i følsomme resipienter»

Orientering om Oslofjordplanen, SF Innlandet

Sak 1

Årsmelding 2024

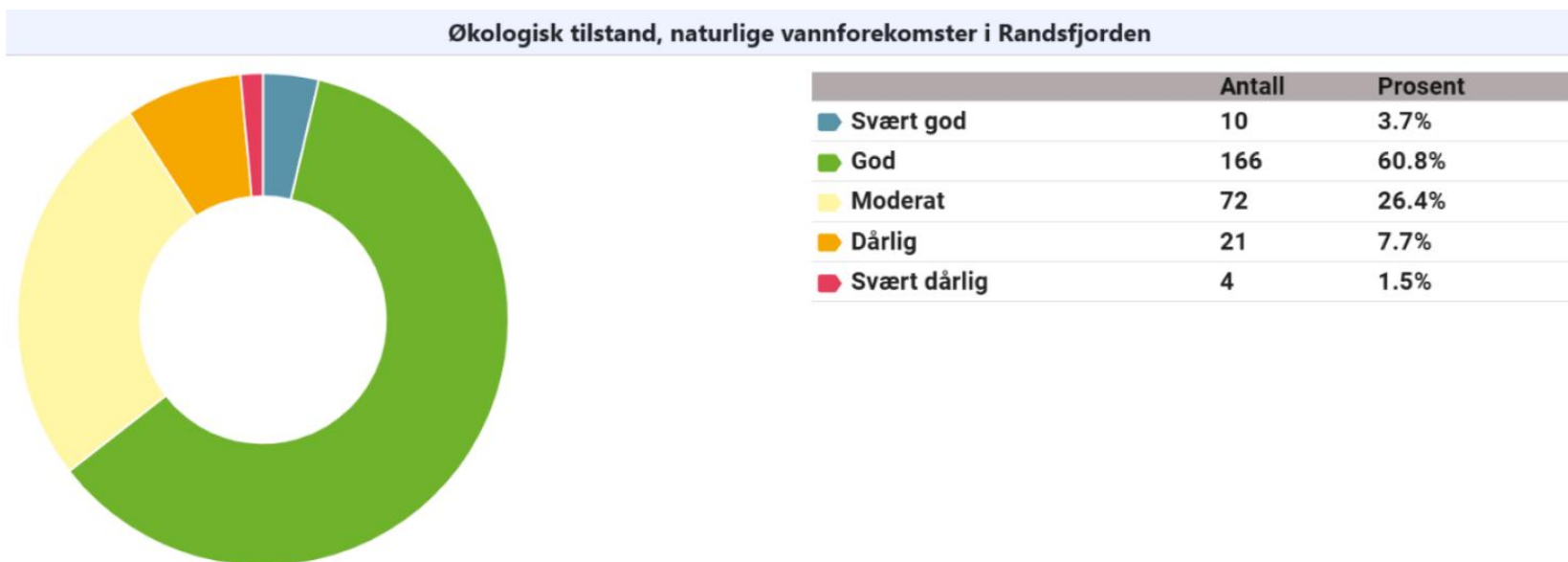
- Hovedaktiviter
 - Vassdragskonferansen fra fjell til fjord i Drammensvassdraget
 - Digitale halvdagsseminarer sammen med vannteam Innlandet
 - Vannovervåking
 - Fiskeundersøkelser
 - Restaurering/biotopforbedrende tiltak
 - Påstartet prosjekt i Landåselva
 - Påstartet prosjekt Vangselva
 - Vannområdet har bistått kommunene i opprydning etter «Hans»
 - Skolesamarbeidet er videreført og arbeide med å forbedre tilbudet ble startet opp
 - Gjennomført kommunemøter med gjennomgang av status for tiltak og påvirkninger
 - Utredet aktuelle fangdamlokaliteter innenfor UKL i Gran
 - Elvelangs, elvevandring osv
- Økonomi
 - Avsatt kr 61 775,- til bundet fond (budsjettert underskudd på kr 164 368,-)
 - Stor egeninnsats på vannovervåking istedenfor økonomisk bidrag
 - Økte inntekter
 - Vanskelig å gi et fullstendig bilde med et isolert årsregnskap (i og med at tilskudd og aktivitet kan komme i forskjellige år)
 - De siste 8 årene sett under ett viser at aktivt arbeid med å få inn tilskudd og annen finansiering som oftest gir resultater

Sak 1

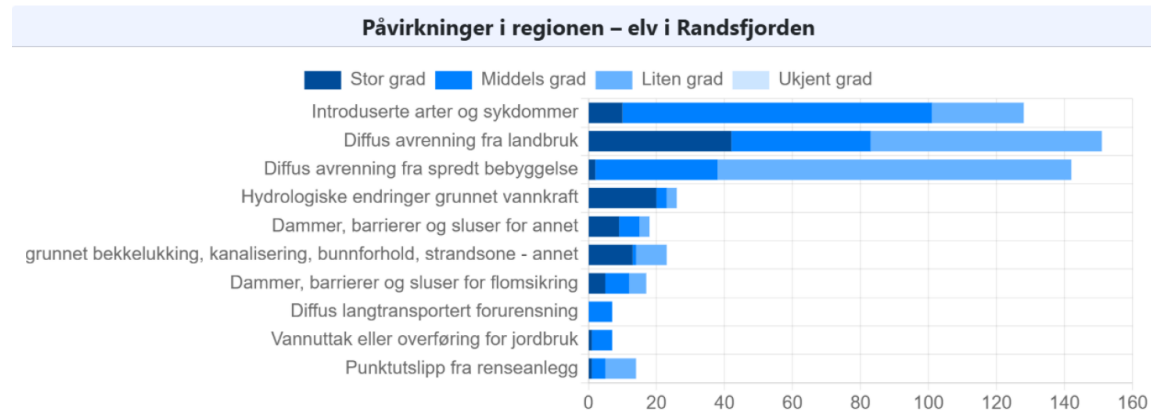
- Status for vannforekomster og tiltaksarbeid

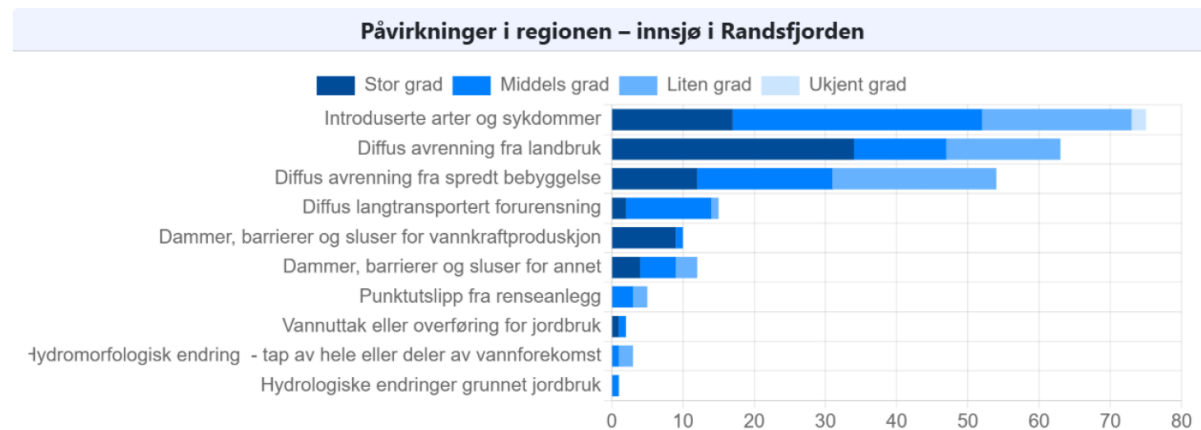
Figur 1. Tilstand i naturlige vannforekomster i vannområde Randsfjorden. Hentet fra vann-nett, 31.12.2024.

Sak 1

Figur 2. Påvirkningsfaktorer på elv/bekk i vannområde Randsfjorden. Fremmede arter, landbruksavrenning og spredt avløp er de mest betydningsfulle påvirkningene målt i antall. Svært mange elver og bekker er påvirket av fremmede arter i middels grad, men landbruksavrenning er det som anses å påvirke flest bekker/elver i stor grad. Hentet fra vann-nett, 31.12.2024.

Figur 3. Påvirkningsfaktorer på innsjø i vannområde Randsfjorden. Fremmede arter, landbruksavrenning og spredt avløp er de mest betydningsfulle påvirkningene målt i antall. Svært mange innsjøer er påvirket av fremmede arter, men landbruksavrenning er det som anses å påvirke flest sjøer i stor grad. Hentet fra vann-nett, 31.12.2024.

Sak 2

Høring av planprogram for regional vannforvaltningsplan og hovedutfordringsdokument

- Sentrale punkter i høringsinnspillet
 - Ønsker at det spesifiseres hvordan NVE og miljødirektoratet skal bidra i arbeidet
 - Kommunene bør nevnes spesifikt i kapittelet om medvirkning
 - Ønsker fokus på fremmede arter og hvordan det skal håndteres
 - Etterlyser mer fokus på nitrogen, både fordi vi måler ekstremt høye verdier lokalt og fordi Oslofjorden trekkes frem
 - Forventer at det gås dypere inn i faktorene som påvirker måloppnåelsen (listet på side 10) og at mangelfull finansieringsmulighet for større vassdragsrestaureringstiltak bør inn på listen
 - Savner en kort beskrivelse av vannregion inkl kart innledningsvis, da det er mange som ikke har et forhold til hvor og hva Vest-Viken er
 - Det er noe uklart hvordan KU er tenkt gjennomført og hva det er tenkt at den skal bidra med av nyttige opplysninger
 - Fortsatt behov for bedre kunnskapsflyt og –formidling, gjerne med utgangspunkt i vann-nett.

Skal innspill komme fra vannområdet eller via kommunene?

Sak 3

Eventuelt

- Forslag til fordelingsnøkkel for tildeling av statlige midler via vannregionen er sendt ut til vannområdene for innspill
 - Legges frem i møtet
- [Fordelingsnøkkel VO](#)

Forslag til vedtak:

Vannområdeleder utarbeider innspill til fordelingsnøkkel basert på følgende punkter:

- Stillingsbeløp bør gis størst vekt
- Vekting av utfordringer vil medføre at godt arbeid og forbedret tilstand vil gi mindre tilskudd. Også uheldig at det å unngå forringelse ikke vektlegges.
- Areal er relevant, men det kan også vurderes om antall kommuner kan være en faktor istedenfor kun areal